

Kõneareng ja nutitarkus:

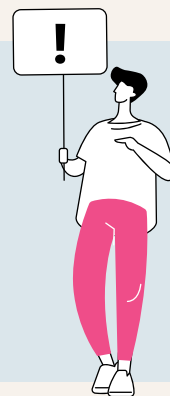
soovitused lapsevanematele

3–5-aastased lapsed

Väikelapseiga on kiire õppimise ja avastamise aeg. Selles vanuses lapsed on uudishimulikud, jutukad ja loovad. Nad tahavad rääkida oma mõtetest, mängida koos teistega ja mõista ümbritsevat maailma. Koolieelses eas areneb lapse kõne väga kiiresti – see loob aluse lugemisoskusele ja õppimisele koolis. Samas ümbritsevad last kõikjal ekraanid – telerid, nutitahvlid ja -telefonid. Lapsevanemal võib olla raske otsustada, kui palju on „liiga palju“.

HEA TEADA!

- Laps õpib kõige paremini mängu ja suhtlemise kaudu.
- Lapse kõne areneb siis, kui ta saab kuulata, rääkida ja suhelda teiste inimestega.
- Passiivne multikate ja videote vaatamine ei arenda last.

Logopeedide soovitused 3–5-aastase lapse kõne arengu toetamiseks

ANNA NUTISEADE LAPSELE NII HILJA KUI VÕIMALIK

Väikelapse aju vajab arenguks mängimist, suhtlust ja liikumist.

OLE ISE EESKUJUKS

Ära kasuta nutiseadet söögi ajal ega lapsega mängides – laps õpib sind jälgides.

EELISTA RAAMATUID JA ÜHIST MÄNGUAEKA

Ekraaniaeg ei tohiks asendada lapse arenguks olulist liikumist, mängimist ja raamatute lugemist.

TURVATUNDE LOOD SINA, MITTE EKRAAN

Näita, et oled lapsele toeks ja mõistad tema tundeid. Aita tal oma tundeid sõnastada: „Sa oled kurb. Sa ei tahtnud, et see juhtuks.“

VALI HOOLEGA, MIDA SU LAPS VAATAB

Paljud videod on inglise keeles, mis ei pruugi olla lapse emakeel. Vali eestikeelne sisu – nii toetad lapse keelelist arengut! Piirangute seadmiseks kasuta vabavaras olevaid rakendusi.

VAATA EKRAANI KOOS LAPSEGA

Koos saate vaatamine ja nähtu üle arutamine aitab lapsel nähtut ja kuuldut paremini mõista ja uusi teadmisi omandada.

Eesti Logopeedide Ühing ja Tervise Arengu Instituut soovivad:
vanuses 3–5 piira ekraaniaega ühele tunnile päevas, ühe sessiooni pikkus võiks olla maksimaalselt 10–15 minutit. Tee vahele liikumis- või mängupause. Võimaluse korral ole alati ise juures ja aruta lapsega seda, mida ta ekraanil näeb ja kuuleb.

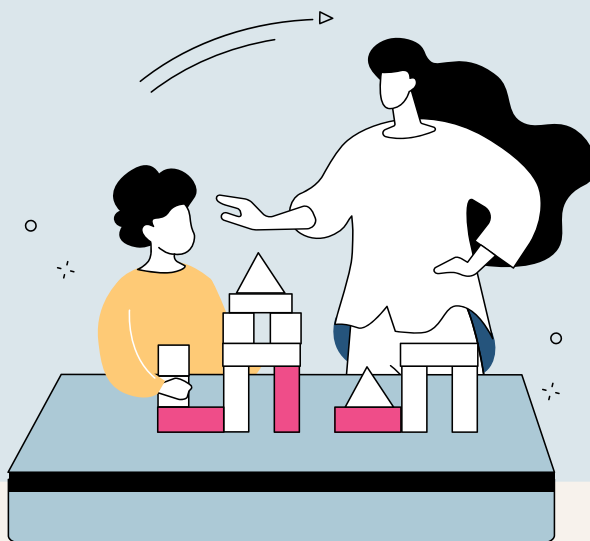
Ole nutitark lapsevanem –
loo keskkond, kus su laps
saab areneda!

Räägi lapsega ekraaniaja piirangutest

- Seleta lihtsalt ja ole samas positiivne. Ütle lapsele, et ekraan pole keelatud, aga see on vaid üks osa tema päevast.
- Lepi kokku, kui kaua saab laps nutiseadet kasutada. Tuleta kokkuleppeid enne ekraaniaja kasutamist meelde!
- Ole valmis lapse emotsioonideks. On normaalne, kui laps on pahane või kurb, kui nutiaeg läbi saab. Aktsepteeri lapse tundeid, aga jää piirangule kindlaks!

Rohkem infot:

www.elu.ee ja www.tai.ee/et/nuti

Tervise
Arengu
Instituut

EESTI LOGOPEEDIDE ÜHING